

Základní škola a mateřská škola Oskava, příspěvková organizace
se sídlem Oskava 66, 788 01 Oskava

ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLY

VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

Vypracoval:	Mgr. Jaromíra Lónová, ředitelka školy
Schválil:	Mgr. Jaromíra Lónová, ředitelka školy
Pedagogická rada projednala dne	3. 9. 2018
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	3. 9. 2018
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	3. 9. 2018
Změny ve směrnici jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu.	

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení § 30 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy pro školské zařízení, školní družinu, tuto směrnici – vnitřní řád školní družiny. Směrnice je součástí organizačního řádu školy. Určuje pravidla provozu, stanoví režim ŠD, je závazný pro pedagogické pracovníky a má informativní funkci pro rodiče. Prokazatelné seznámení rodičů s tímto řádem provede vychovatelka ŠD při zápisu dětí do ŠD.

Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, metodickými pokyny MŠMT, rozhodnutím zřizovatele a směrnicemi školy.

Poslání školní družiny

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky. Činnost družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy.

1. Podrobnosti k výkonu práv a povinností žáků a jejich zákonných zástupců ve školském zařízení a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky

Práva žáků vycházejí z Úmluvy o právech dítěte, která byla vyhlášena Valným shromážděním OSN 20. listopadu 1989 v New Yorku a ratifikována Českou a Slovenskou Federativní Republikou dne 7. ledna 1991.

Úmluva o právech dítěte je založena na čtyřech základních principech:

1. **Právo na přežití** - zaučující zachování života a uspokojení základních potřeb dítěte.
2. **Právo na rozvoj** - umožňuje harmonický rozvoj dítěte včetně práva na vzdělání, volný čas a na svobodu myšlení a vyznání.
3. **Právo na ochranu** - chrání dítě před násilím, všemi druhy zneužívání a zanedbávání.
4. **Právo na účast** - dává dítěti možnost vyjádřit svůj názor ve všech záležitostech, které se ho týkají.

1.1 Žáci mají právo

- a) Na účast na výchovných, vzdělávacích, zájmových, popř. tematických akcích zajišťovaných školní družinou.
- b) Na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek.
- c) Vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich výchovy a vzdělávání, přičemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost odpovídající jejich věku a stupni vývoje. Žák má právo sdělit svůj názor vychovateli ŠD nebo řediteli školy. Žák musí svůj názor vyjádřit přiměřenou formou, která neodporuje zásadám slušnosti.
- d) Na odpočinek, na hru a oddechové činnosti odpovídající jejich věku, jakož i na svobodnou účast v řízených zájmových činnostech; odpoledne mají žáci trávit v klidné, pohodové a přátelské atmosféře.
- e) Žáci mají právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, na život a práci ve zdravém životním prostředí.
- f) Na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, proti zásahům do soukromého života a poškozování pověsti a cti.
- g) Být seznámeni se všemi směrnicemi vztahujícími se k jejich pobytu a činnosti ve školní družině.

1.2 Žáci jsou povinni

- a) řádně docházet do školní družiny tj. pravidelně a včas, účastnit se všech organizovaných činností. Docházka do školní družiny je pro přihlášené žáky povinná, odhlásit se je možné vždy na konci pololetí písemnou žádostí rodičů,
- b) dodržovat vnitřní řád školní družiny, předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,
- c) plnit pokyny pedagogických pracovníků školy a vychovatelky ŠD vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem,
- d) informovat o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání,
- e) dokládat důvody své nepřítomnosti v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem,
- f) oznamovat školskému zařízení údaje podle § 28 odst. 2 a 3 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka, a změny v těchto údajích,
- f) chovat se slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbát pokynů pedagogických a provozních pracovníků, dodržovat školní řád školy a odborných učeben,
- g) chovat se tak, aby neohrozili zdraví svoje, ani jiných osob,
- f) své chování a jednání ve školní družině a na akcích pořádaných ŠD usměrňovat tak, aby nesnižovali důstojnost svou, svých spolužáků, zaměstnanců školy a lidí, se kterými přijdou do styku,
- g) chodit vhodně a čistě upraven a oblečen, s ohledem na plánované činnosti,
- h) zjistí-li ztrátu či poškození osobní věci, tuto skutečnost neprodleně ohlásit vychovatelce školní družiny v ten den, kdy ke ztrátě či poškození došlo,
- i) udržovat prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chránit majetek před poškozením,
- j) před ukončením činnosti družiny z bezpečnostních důvodů neopouštět školní budovu bez vědomí vyučujících,
- k) přezouvat se a přezůvky udržovat ve stavu, který neohrožuje jejich zdraví,
- l) každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností družiny, hlásit bez zbytečného odkladu vychovatelce školní družiny.

1.3 Žáci nesmějí

- a) nosit do školní družiny cenné věci, peníze nechávat v odloženém oděvu ani v aktovkách,
- b) nosit do školní družiny předměty, které nesouvisí s činností ŠD a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost žáka nebo jiných osob,
- c) používat po celou dobu pobytu v ŠD mobilní telefony a jiná elektronická zařízení umožňující pořizovat nahrávky (video, audio, foto),
- d) v prostorách školní družiny a při akcích souvisejících s činností ŠD žáci nesmějí požívat alkoholické nápoje, kouřit, vyrábět, distribuovat, přechovávat, šířit, propagovat a užívat omamné psychotropní látky. Žák se nesmí dostavit do školní družiny nebo na akci pořádanou školní družinou pod vlivem alkoholu nebo jiných omamných látek. Porušení tohoto zákazu je vždy závažným porušením vnitřního řádu školní družiny a žák bude za toto provinění ze ŠD vyloučen.
- e) jestliže žák hrubým způsobem porušuje vnitřní řád ŠD nebo zákonní zástupci nezaplatí příspěvek na pobyt ve ŠD, bude se zákonnými zástupci zahájeno jednání. Pokud nedojde v dohodnuté době k odstranění nedostatků, bude žákovi ukončena docházka do ŠD.

1.4. Zákonní zástupci mají právo:

- a) na informace o chování žáka v ŠD
- b) na informace o akcích pořádaných ŠD
- c) podávat návrhy k práci ŠD

Veškerá jednání zákonných zástupců se zaměstnanci ŠD musí být vedena tak, aby neodporovala zásadám slušnosti.

1.5 Zákonní zástupci jsou povinni

- a) řádně, úplně a pravdivě vyplnit zápisový lístek včas ohlásit změny v údajích
- b) doložit důvody nepřítomnosti žáka nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka. Odchod žáka před stanovenou dobou je možný pouze na základě písemné omluvy rodičů.
- c) včas uhradit úplatu za pobyt žáka v ŠD
- d) vyzvedávat žáka ze ŠD ve stanovené době
- e) seznámit se s vnitřním řádem ŠD a respektovat jej

1.6 Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům družiny se vždy považují za závažné porušení povinností stanovených tímto řádem.

1.7 Vychovatelka spolupracuje s třídními učiteli a může při závažných kázeňských přestupcích navrhnout potrestání žáka (napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy).

2. Provoz a vnitřní režim školní družiny

Přihlašování a odhlašování

2.1 Ve školní družině je určena vychovatelka, které zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, vybírání poplatků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.

2.2 Přihlašování a odhlašování žáků ze ŠD je prováděno na základě písemných žádostí zákonných zástupců žáka.

2.3 O zařazení dětí do školní družiny rozhoduje ředitelka školy.

2.4 Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny sdělí družině rozsah docházky žáka a způsob odchodu žáka z družiny. Tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku. Omluvu nepřítomnosti žáka ve družině, odchylky od docházky žáka nebo pokud má žák odejít ze školní družiny jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí rodiče družině písemně. Předem známou nepřítomnost žáka ve družině zákonný zástupce oznámí písemně. Docházka přihlášených žáků je povinná. Nepřítomnost žáka zapisuje vychovatelka do „Přehledu výchovně vzdělávací práce“. Mimořádný odchod (na základě písemné žádosti, která obsahuje datum, hodinu a podpis) se také zapisuje. Žádosti zakládá. Na telefonické omluvy není brán zřetel. Odhlášení je možné vždy ke konci pololetí písemnou žádostí rodičů.

2.5 Závazný je odchod žáka uvedený na přihlášce. Změny je nutné hlásit předem a písemně. Pedagogický dohled žáků odcházejících do kroužků vychovatelka nezajišťuje.

2.6 Výše úplaty je stanovena předem na celý školní rok a činí za ranní pobyt 80,- Kč/měsíc, za celodenní i odpolední pobyt 160 Kč. Úplata je splatná do konce měsíce, ve kterém žák navštěvuje ŠD. Výše úplaty v době prázdnin se nemění, stejně tak při krátkodobé absenci (do dvou týdnů). Při absenci delší než dva týdny je úplata krácena na polovinu. Vybíráním úplaty je pověřena vychovatelka ŠD. Pokud jsou rodiče v prodlení s placením, jedná s nimi, pokud tito nereagují na ústní výzvy, prokazatelným způsobem je písemně upozorní na jejich povinnost.

2.7 Pokud za dítě není zaplacen poplatek, vychovatelka školní družiny o tom uvědomí ředitelku školy, která může rozhodnout o případném vyloučení žáka ze školní družiny.

2.8 Úplata může být snížena nebo prominuta žákovi, který je společně posuzovanou osobou pro nárok na sociální příplatek, který podle zákona č. 117/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákon č. 125/2003 Sb.) o státní sociální podpoře pobírá jeho zákonný zástupce nebo jiná oprávněná osoba.

2.9 Úplata může být snížena nebo prominuta, pokud zákonný zástupce žáka prokáže ředitelce školy, že má nárok na některý příplatek a doloží příslušné potvrzení.

2.10 O prominutí nebo snížení poplatku za školní družinu rozhodne ředitelka školy.

2.11 Po projednání se zřizovatelem se činnost v době všech prázdnin přerušuje, pokud více jak 10 zákonných zástupců žáků neprojeví zájem o činnost školní družiny v této době, samozřejmě s přihlédnutím k tomu, že žáci v době prázdnin nemají nárok na dotovanou stravu ve školní jídelně. Pokud mají rodiče o pobyt dítěte ve školní družině v době vedlejších prázdnin zájem, odevzdají žádost nejpozději 2 týdny před zahájením prázdnin vychovatelce školní družiny. Žádost je možné vyzvednout u vychovatelky.

2.12 V docházkovém sešitě (třídní knize,...) je zaznamenáván příchod žáka do ŠD, odchod jen pokud se údaj liší od zápisního lístku a písemných omluvenek. V době pobytu venku žáci ze ŠD neodcházejí.

2.13 Rodiče jsou povinni nahlásit změny kontaktních telefonních čísel.

Organizace činnosti

2.12 Provozní doba ranní ŠD je Po – Pá 6.15 – 7.30 hod.

Provozní doba odpolední ŠD je Po – St, Pá 11.35 – 15.55 hod, Čt 12.30 – 15.55 hod

2.13 Rozvrh činností:

6.15 – 7.30	spontánní aktivity – práce s časopisy, knihami, hry, skupinové hry
11.35 – 12.30	oběd
12.30 – 13.15	klidové činnosti – hry, kreslení, četba, odpočinek na koberci, poslech
13.15 – 14.35	organizované činnosti – vycházky, příprava na vyučování, exkurze, hřiště, sportovní výchova, DVD, výtvarné a pracovní činnosti
14.35 – 15:55	spontánní aktivity, svačina – rekreační hry, hodnocení, výstavy, plánování dalších aktivit, péče o prostředí ŠD, odchody dětí

Při výběru zaměstnání přihlíží vychovatelka nejen k počasí, ale i k přání a náladě žáků v oddělení.

2.14 Ukončení provozu ŠD

Při nevyzvednutí žáka do stanovené doby rodiči vychovatelka nejdříve podle možnosti informuje telefonicky rodiče žáka a osoby uvedené na přihlášce dítěte do ŠD. Pokud je tento postup bezvýsledný a žák není vyzvednut do 16. hodiny, informuje vychovatelka ředitelku školy a ten stanoví další postup.

2.15 Školní družina má kapacitu 60 účastníků, přičemž je tvořena jedním oddělením. Ředitelka školy stanovuje nejvyšší počet účastníků na 1 pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti účastníků, zejména s ohledem na jejich bezpečnost takto:

- a) při běžné činnosti ve třídách a místnostech ŠD, vycházkách po běžných trasách v okolí školy s běžným dopravním provozem maximálně 25 účastníků,
- b) při organizačně či dopravně náročných nebo výjimečných akcích projedná vychovatelka s ředitelkou školy předem organizační zajištění akce včetně počtu doprovázených osob.

2.16 Do školní družiny přicházejí žáci po ukončení 4. vyučovací hodiny pod vedením vychovatelky. Pokud ostatní ročníky končí později, předává žáky vychovatelce do školní družiny učitelka, která vyučovala poslední vyučovací hodinu.

2.17 Rozsah denního provozu ŠD a rozvrh činnosti schvaluje ředitelka školy na návrh vychovatelky školní družiny.

2.18 Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností, umožňuje žákům přípravu na vyučování.

- *odpočinkové činnosti* – mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě, popř. ráno pro žáky, kteří brzy vstávají a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o klid na polštářích, klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti atp.
- *rekreační činnosti* – slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.
- *zájmové činnosti* – směřují k rozvíjení osobnosti žáka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu.
- *příprava na vyučování* zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností, není to však povinná činnost ŠD. Může jít o vypracování domácích úkolů (pouze se souhlasem rodičů, nikoliv před 15. hodinou, vychovatelka žákům úkoly neopravuje), nebo zábavné procvičování učiva formou didaktických her (včetně řešení problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a dalších činnostech, získávání dalších doplňujících poznatků při průběžné činnosti ŠD (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou, časopisy).

2.20 Činnosti družiny se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do družiny, pokud se této činnosti neúčastní plný počet žáků zařazených do družiny. Tito jsou zapisováni do docházkového sešitu.

2.21 Rodiče a další návštěvníci do ŠD nevstupují.

2.22 Stravování – oběd pro žáky od 11.35 do 12.30 hodin. Žáci si nosí obědy sami, vychovatelka dbá na kulturu stolování. Odpolední svačinky (po 14.30 hod.) si nosí děti z domova. Pitný režim – během oběda neomezené množství. Do školní družiny si žáci nosí pít z domova, případně využívají vodu z obecního vodovodu.

3. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

3.1 Žáci používají vlastní obuv (ne nazouváky), oděv pro volný čas, aktovky si odkládají v šatně školní družiny.

3.2 Během pobytu mimo školní družinu mají žáci své věci v uzamčené šatně ŠD.

3.3 Při vycházkách a akcích používá vychovatelka vždy dopravní terčík, žáci jsou vždy před vycházkou a akcí poučeni o BOZP.

3.4 Při využívání odborných učeben se řídí vnitřním řádem učebny.

3.5 Důležitým prvkem ochrany je výchovně vzdělávací působení na žáky zaměřené na zdravý způsob života. V rámci vzdělávacího programu jsou žáci nenásilně a přiměřenou formou seznamováni s nebezpečím závislosti, vandalismu a kriminality. Jsou vysvětlována pozitiva zdravého životního stylu, je zdůrazňována ochrana osobnosti.

3.6 Důležitým prvkem prevence je i vytvoření příznivého klimatu mezi žáky navzájem, mezi žáky a všemi zaměstnanci školy, mezi zaměstnanci školy a zákonnými zástupci.

Vychovatelky školní družiny průběžně sledují podmínky a situaci ve družině z hlediska výskytu sociálně-patologických jevů. Jsou uplatňovány formy a metody práce umožňující včasné zachycení ohrožených dětí. Nejúčinnější a nejlevnější prevencí je zdravá výchova dětí ve spolupráci rodiny a školní družiny.

Vzdělávání vychovatelek je zaměřeno na prevenci. Snahou je rozpoznat projevy, tj. důsledky, zaměřit se na příčinu a doporučit, realizovat řešení.

4. Podmínky zacházení s majetkem školského zařízení ze strany žáků

- a) Žáci jsou povinni zacházet s vybavením školní družiny šetrně
- b) Místnost školní družiny i své místo udržovat své místo udržují v čistotě a pořádku
- c) Majetek školní družiny chrání před poškozením
- d) Majetek školní družiny nesmějí žáci odnášet domů
- e) V případě úmyslného poškození majetku školní družiny budou rodiče vyzváni k jednání o náhradě způsobené škody

5. Kontakt do školní družiny

tel. 605 380 596

6. Závěrečná ustanovení

- a) Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřena vychovatelka školní družiny
- b) O kontrolách provádí písemné záznamy

V Oskavě dne 31. 8. 2018

Mgr. Jaromíra Lónová
ředitelka školy